

Bevezető

az Árvíztározó méretezése feladathoz

"Tározónak nevezzük a víz tárolására szolgáló, tó méretű mesterséges földmedrű létesítményeket.

Dombvidéken tározót a vízfolyást elrekesztő völgyzárógáttal, síkvidéken természetes vagy mesterséges mélyedésben, ritkábban pedig körgáttal hoznak létre."

Dr. Madarassy László

"A dombvidéki vízfolyások szélsőséges, ingadozó vízjárásának köszönhetően hol az árvíz, hol az aszály által okozott károk terhelik az állami költségvetést. A probléma megoldásában hosszú időszakra előrelépést jelentene a tározási lehetőségek megvalósításának finanszírozása, állandó és árvízcsúcs-csökkentő tározók létesítése. A gazdaságossági vizsgálatok egyértelműen bebizonyították, hogy az árvízi tározó létesítésével történő árvízmentesítés jelentősen kisebb költségigényű, mint a vonalas védművek kiépítése, ugyanakkor a pénzben kifejezhető elhárított kár nagyobb. Számos egyéb, nem egyértelműen számszerűsíthető **előnyt hordoz magában a tározók létesítése a vonalas védművek kiépítésével szemben.**

Az árvízi tározó, mivel csak a csatlakozó meder vízszállító képességének megfelelő vízmennyiséget enged tovább, lehetővé teszi, hogy a meder a jelenlegi állapotban maradjon fenn, azaz természetes állapotban, amelyben a növényzet kiirtása a mederben - különösen a fáké - nem szükségszerű. Megőrizzük a meder természetközeli állapotát, a meder sokszínűségét, a maga zátonyaival, kimélyüléseivel, nyugalmi és sebes áramlási zónáival.

Az árvízcsúcs-csökkentő tározók a tározó térben is érintetlenül hagyják a medreket, valamint a dombvidéki árvíz gyors lefolyásának köszönhetően csak rövid ideig tározódnak a vízmennyiségek, s ez a természetben nem jelent durva beavatkozást.

Azáltal, hogy az árvíz a mederben csaknem mindenütt a terepszint alatt vonul le, töltésekre, különösen további töltésépítésre nincs szükség, e változat gyakorlatilag nem igényel árvízvédekezést a jövőben. A lakott területek árvízi veszélyeztetettsége nagy mértékben csökken.

Az árvízi biztonság nem romlik fokozatosan, amint az jelenleg tapasztalható a folyamatos emberi beavatkozások következtében, a völgy helyenkénti beépítése, a nagyobb biztonság érdekében épített védművek okozta szűkítések által előálló árvízszint-növekedés hatására.

Az azonos biztonságú magasabb töltések nem azonos értékű műszaki megoldások a vízszintet csökkentő megoldásokkal, tekintettel a magasabb vízszintekből fakadó jelentősen nagyobb ártéri kockázatra.

Az árvízi tározó építése pontszerű építkezésnek tekinthető, káros környezeti hatása is csekély, szemben a vonalas létesítmények mind az emberi mind a természeti környezetet megbolygató építésével.

Az ártéren az árvízi kiöntések elmaradása megszünteti a termelési értékvesztést, és összességében kulturáltabb viszonyokat biztosít.

Összességében megállapítható, hogy a belterületek árvízi elöntések elleni védettsége ma már alapvető társadalmi érdek, és így nem képezheti pillanatnyi gazdaságossági vizsgálat tárgyát. A mezőgazdaságban bekövetkezett privatizáció nagyobb termelési biztonságot követel meg. A Keretirányelvben új törekvésként jelenik meg a felszíni vizek ökológiai szempontból értelmezett jó állapota, mely magába foglalja az árvizek és aszályok mérséklését is. A jó ökológiai állapot eléréséhez szükséges beavatkozások egy fenntartható jó állapotot hoznak létre.

Az országhatárok szabad átjárhatósága a minőségi turizmus igényére irányítja a figyelmet. A tározók komplex hasznosításával, több érdekképviselet, szakágazat bevonásával a költségek nagymértékben csökkenthetők."